

№ 4/1962.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y r e l -
s e s framställning till Ålands landsting med
förslag till landskapslag om bostadsbidrag för
flerbarnsfamiljer.

För att förbättra bostadsstandarden för familjer med låga inkomster har man alltsedan år 1941 i vårt land givit sådana familjer ekonomiskt stöd från statens sida. Småningom har denna verksamhet, som från början särskilt tog hänsyn till de familjer, som blevo hemlösa genom 1939-1940 års krig, utvecklats till en permanent social verksamhet. Likväl kan man ännu i dag konstatera, att det är en mycket liten befolkningsgrupp, som drager fördel av familjebostadsbidragen, i hela landet c. 1.600 familjer. Inom landskapet har förutsättningar för sådan verksamhet förefunnits sedan år 1949 (ÅFS 30/49), men bidrag ha erlagts i mycket liten utsträckning tillsvidare.

För att höja bostadsstandarden i landet har i riket utfärdats en särskild lag angående bostadsbidrag för familjer med barn den 30 december 1961 (FFS 586/61) jämte tillhörande verkställighetsförordning av den 12 januari 1962 (FFS 34/62), vilka författningar ersätta de tidigare i lagstiftningen om bostadsproduktion ingående stadgandena. För närvarande beräknas medeltalet för boendetätheten i hela landet vara ungefär 1,5 personer per rum, men exakta siffror från den senast verkställda bostadsräkningen föreligga tillsvidare icke. Man kan dock räkna med, att trångboddheten är betydligt större i flerbarnsfamiljer och naturligtvis särskilt bland den mindrebemedlade befolkningen. Så var åtminstone fallet vid utgången av år 1950, då av familjer med minst fyra barn c. 75 % hade en boendetäthet om 2 eller mera per rum och av familjer med två eller tre barn c. 60 % hade samma eller större boendetäthet. I Danmark var boendetätheten vid slutet av 1958 blott 0,7, i Norge 0,8 och i Sverige 0,9. För landskapet saknas tillsvidare tillförlitliga siffror, men det förefaller troligt, att boendetätheten här är väsentligt lägre än medeltalet för hela landet, förmodligen omkring 1.

Den nya lagstiftningen i riket tar sikte på att till år 1965 nedbringa boendetätheten till omkring 1. För att undvika trångboddhet, skall bostadsbidrag huvudsakligen erläggas åt familjer, som ha en boendetäthet om mindre än 2, d.v.s. är bostaden så liten, att antalet familjemedlemmar per rum, varvid köket medräknas, är mera än 2, skall bostadsbidrag icke beviljas, utom då det är fråga om stora familjer. Bostäderna böra dessutom uppfylla nutida krav på skälig standard och ha en areal om mellan 45 och 120 kvadratmeter. Bostad, som färdigställts efter år 1965, skall dessutom omfatta minst tre rum och kök. Av bostads-

bidragets sociala karaktär följer, att familjemedlemmarnas sammanlagda skattbara inkomst icke skall få överstiga ett visst belopp, för familj med två barn 600.000 mk och för familj med 6 eller flera barn 800.000 mk. Tillsviðare skall bostadsbidrag enligt de nya principerna beviljas blott familjer, som bo i hyreslägenheter, men lagstiftningen skall senare kompletteras.

De i rikets verkställighetsförordning intagna stadgandena äro till vissa delar av sådan art, att motsvarande stadganden i landskapet, med hänsyn till Landstingets begränsade rätt att bemyndiga landskapsstyrelsen att utfärda landskapsförordning, måste intagas i landskapslagen. Då härigenom endast ett fåtal stadganden i rikets förordning skulle få sin motsvarighet i en eventuell landskapsförordning, har landskapsstyrelsen ansett det lämpligast att i förslaget till landskapslag intaga stadgandena från såväl rikets lag som rikets förordning. Förslaget motsvarar i sakligt hänseende till alla delar rikets lagstiftning, vilket med hänsyn till utgifternas kompenstation bör eftersträvas.

Med hänvisning till det ovan anförda får landskapsstyrelsen vördsamt förelägga Landstinget till antagande nedanstående

L a n d s k a p s l a g
om bostadsbidrag för flerbarnsfamiljer.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 §.

I hyreslägenheter boende flerbarnsfamiljer beviljas bostadsbidrag ur landskapets ordinarie medel enligt stadgandena i denna lag.

2 §.

Bostadsbidrag beviljas och övriga åligganden enligt denna lag handhas av landskapsstyrelsen.

3 §.

Med flerbarnsfamilj avses i denna lag familj, som har minst två till samma hushåll hörande barn att försörja. Till familjens barn hänföras även fosterbarn, för vilka familjen varaktigt sörjer. Som barn som skall försörjas betraktas barn under sexton år, så ock barn, som fyllt sexton, men icke tjugo år och som fortsätter sin skolgång eller sina studier, eller arbetsförmöget barn.

4 §.

Bostadsbidrag beviljas familj, till vars hushåll hörande personer ensamma för sig förfoga över minst två rum och kök eller motsvarande utrymme omfattande lägenhet. Lägenhetens areal må icke vara mindre än fyrtiofem kvadratmeter och icke större än etthundratjugo kvadratmeter.

Lägenhetens läge, planering, storlek, utrustning och skick böra motsvara de fordringar, som skäligen kunna ställas på en familjebostad. En lägenhet i ett över tjugu år gammalt hus kan anses motsvara fordringarna på en familjebostad endast ifall den är försedd med centralvärme, vattenledning och avlopp.

5 §.

Antalet i lägenheten boende bör vara mindre än två personer per rum, köket medräknat som rum. Ifall arealen för en lägenhet, som till utrymmet motsvarar två rum och kök, är minst femtio kvadratmeter samt en tre rum omfattande lägenhets areal minst femtiofem kvadratmeter, må antalet likväl utgöra två personer per rum. I lägenhet, som omfattar minst sex rum, må antalet boende även överstiga två personer per rum.

I lägenhet, som färdigställts efter år 1965 och som omfattar endast tre rum, må bo högst fyra personer.

6 §.

Bostadsbidrag beviljas till nedsatt, normalt eller förhöjt belopp och utgår, beroende på antalet barn, som skall försörjas, och familjens inkomster samt antalet rum i bostaden, med tjugu till sjuttio procent av den hyra och uppvärmningskostnad, som skall erläggas för lägenheten och som godkänts av landskapsstyrelsen.

Procentsatsen för bostadsbidraget beräknas enligt följande:

Antalet rum i bostaden	Antalet barn	Nedsatt bidrag %	Bidrag till normalbelopp %	Förhöjt bidrag %
2-3	2-5	20	30	40
4	2	20	30	40
"	3-6	35	45	55
5	2	20	30	40
"	3	35	45	55
"	4-8	45	55	65
6 eller flere ...	3	35	45	55
"	4	45	55	65
"	5 eller flere	50	60	70

Beloppet av det bostadsbidrag, som beviljas familj, vilken bor i lägenhet omfattande två rum och kök eller motsvarande utrymme, ävensom familj, vilken har endast två barn att försörja, utgör högst fyrtio procent.

Bostadsbidragsbelopp i mark avrundas till närmast lägre hundratal.

-4-

7 §.

Bostadsbidrag beviljas icke, om till familjens hushåll hörande familjemedlemmar påförts skatt för förmögenhet.

Till familjens hushåll hörande familjemedlemmars sammanlagda beskattningsbara årliga inkomst må vid föregående år verkställd inkomst- och förmögenhetsbeskattning beroende av antalet barn som skall försörjas och bidragets art vara högst följande:

Antal barn	Bidragets art		
	Nedsatt	Normalbelopp	Förhöjt
	mk	mk	mk
2	600.000	500.000	400.000
3	650.000	540.000	420.000
4	700.000	580.000	440.000
5	750.000	620.000	460.000
6 eller flere	800.000	660.000	480.000

Till familjemedlemmarnas sammanlagda beskattningsbara årliga inkomst räknas likväl endast hälften av inkomsterna för barn under 18 år.

8 §.

Då familjens beskattningsbara inkomster på grund av familjemedlems sjukdom, dödsfall, moderns i familjen upphörande att vara i förvärvsarbete, familjeförsörjarens arbetslöshet eller annan därmed jämförbar orsak så minskats i förhållande till det belopp, som fastställdes vid den föregående år verkställda beskattningen, att de icke längre uppskattas överstiga de i 7 § 2 mom. stadgade högsta beloppen, må utan hinder av stadgandet i sagda lagrum bostadsbidrag beviljas.

Bostadsbidrag må förvägras eller sänkas, om familjens boendekostnader uppenbart äro ringa eller ifall någon annan omständighet utesluter eller minskar behovet av bidrag. Likaså må bostadsbidrag förvägras, om familj fortgående får sin huvudsakliga utkomst i form av socialhjälp eller om annan orsak ger särskild anledning därtill.

På väsentligen felaktiga grunder erlagt bostadsbidrag må bestämmas att helt eller delvis återbetalas.

9 §.

Ansökan om bostadsbidrag skall tillställas den kommun, där ifrågasvarande bostad är belägen. Efter att hava granskat nödiga sakuppgifter skall kommunen utan dröjsmål tillställa landskapsstyrelsen ansökningsen.

Bostadsbidrag beviljas tidigast från början av den kalendermånad, då ansökan inlämnats till kommunen.

Inträffar sådan förändring i förutsättningarna för beviljande av bo-

-5-

stadsbidrag, som kan hava till följd att bostadsbidraget icke mera skall utgå eller utgå till annat belopp, skall anmälan därom omedelbart göras till kommunen för att vidarebefordras till landskapsstyrelsen.

10 §.

Bostadsbidrag beviljas för varje gång högst till utgången av följande kalenderår. Hava förutsättningarna för beviljandet av bostadsbidrag förändrats eller föreligga de icke mera, beaktas förändringen från ingången av följande kvartal. Då antalet personer, hörande till sådan familjs hushåll, som erhåller bostadsbidrag, ökats så, att invånarantalet i lägenheten överskrider det i 5 § föreskrivna antalet, må bostadsbidrag likväl ännu beviljas under högst två års tid. Flyttar familj, som erhåller bostadsbidrag, från lägenheten, skall bostadsbidraget för denna bostads vidkommande icke mera utgå från ingången av den kalendermånad, som följer närmast på den, då hyresförhållandet upphörde.

Bostadsbidraget utbetalas av kommunen månatligen, den första eller andra dagen i månaden, åt den, som åtnjuter bidrag, eller åt dennes hyresvärd.

Sörjer den, som åtnjuter bostadsbidrag, själv för uppvärmningen av den förhyrda lägenheten, erlägges åt honom så stor procent av den av landskapsstyrelsen godkända värmekostnaden, som enligt 6 § gäller för bostadsbidraget. Värmekostnadens storlek skall för varje månad utgöra en tolfteedel av den beräknade årliga värmekostnaden.

11 §.

Kommun är skyldig att draga försorg om de uppgifter, vilka inom kommunen ansluta sig till verkställigheten av denna lag. Härav föranledda kostnader stanna kommunen till last.

Kommun är berättigad att i förskott till sin disposition erhålla nödiga medel för erläggande av bostadsbidrag. Över medlens användning bör kommunen halvårsvis tillställa landskapsstyrelsen redovisning inom den kalendermånad, som närmast följer efter utgången av varje halvår.

12 §.

I beslut, givet med stöd av denna lag, må ändring icke sökas genom besvär enligt lagen den 24 mars 1950 om ändringssökande i förvaltningsärenden (FFS 154/50).

13 §.

Närmare bestämmelser angående verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas vid behov genom landskapsförordning.

14 §.

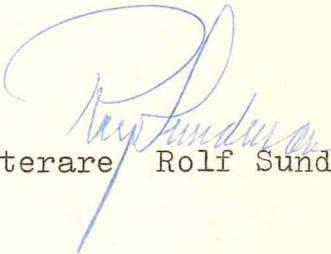
Denna lag tillämpas från och med den 1 januari 1962 och genom den-

samma upphävas de stadganden i landskapslagen den 3 mars 1960 om bostadsproduktion (6/60), vilka gälla familjebostadsbidrag. De familjer, vilka den 1 januari 1962 erhöillo familjebostadsbidrag med stöd av landskapslagen om bostadsproduktion och vilka enligt denna lag icke skulle erhålla bostadsbidrag eller skulle erhålla sådant till ett mindre belopp än familjebostadsbidrag, beviljas fortfarande familjebostadsbidrag enligt landskapslagen om bostadsproduktion, likväl högst till det belopp bidraget uppgick till den 1 januari 1962.

Mariehamn, den 22 februari 1962.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd Hugo Johansson.

Lagberedningssekreterare Rolf Sundman